

senior lecturer of the Department of Teaching Methods and Content of Education of the Scientific and Methodological Laboratory of Social and Humanitarian Education,
Odessa Regional Academy of In-Service Education,
member of the National Union of Artists of Ukraine, Odessa, Ukraine
gala.od.ua@gmail.com

PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF ART TEACHERS IN MEASURES OF ARTISTIC AND CREATIVE COMPETENCE

Key words: education, teaching method, artist - teacher, activity, artistic and creative competence

Рищак Наталія Іванівна

кандидат педагогічних наук
старший викладач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти»
Одеса, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0018-747X>
ryshchak.nataliia@ukr.net

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА В КОНТЕКСТІ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ОСВІТИ

Ключові слова: професійна компетентність, глобалізація, модернізація освіти, soft skill

Світ постійно змінюється з неймовірною швидкістю. Відповідно, сучасна освіта також змінюється та розвивається під впливом всесвітніх глобальних викликів, адже педагогіка відображає цінності, принципи та орієнтири того, що ми прагнемо передати або розвинути в учнях.

Глобалізація формує нову картину світу, де поряд з технологічним прогресом загострюються виклики, які обумовлюють необхідність реалізації нового погляду на освіту. До таких, зокрема, ЮНЕСКО відносить: старіння населення; міжнародна міграція; розбудова країнами економіки знань перетворює освіту на детермінанту економічного зростання, що наразі позиціонується як інструмент формування як професійних, так і особистісних ключових навичок; швидкий

розвиток ІКТ. Визначальною ознакою глобалізації освіти є її оринковлення. Спостерігається переосмислення ролі освіти від соціального обов'язку держави до продуктивного каталізатору економічного розвитку [2; с. 13].

Тенденція є однією з базових наукових категорій порівняльної педагогіки, оскільки метою порівняльної педагогіки у міжнародному науковому просторі проголошено дослідження стану та виявлення тенденцій і закономірностей розвитку освітньої теорії і практики у країнах та регіонах світу та у глобальному масштабі на тлі національної специфіки задля виявлення форм або способів оптимізації національної освіти шляхом використання зарубіжного досвіду [2].

Саме тому модернізація освіти відбувається відповідно до таких тенденцій, як інтенсифікація використання інтерактивних технологій (ІТ); адаптація та розвиток освітнього середовища закладів освіти відповідно до потреб здобувачів освіти; розвиток концепції мультикультуралізму; впровадження політики навчання впродовж життя на національному рівні; потреба ринку праці у фахівцях з *hard skills* та *soft skills*; зростаюча роль емоційного інтелекту та критичного мислення [3].

Глобальні виклики, з якими ми стикаємося, вимагають наявності у особистості добре розвинених творчої компетентності, нестандартного мислення, уміння спостерігати та аналізувати критично, вирішувати проблеми за допомогою співпраці, уміння жити і працювати в різних командах і соціальних середовищах.

Отже, постають питання адаптації до навчання нового типу, світу Інтернету та віртуальної реальності, і водночас збереження пріоритету соціальної природи навчання. Як педагогічно, етично і гуманно збалансувати домінуючі технічні, прагматичні та ринкові тенденції і напрямки розвитку. Відповіддю на ці питання є необхідність постійного професійного розвитку вчителів [4].

Метою освіти сьогодні є не трансляція знань, а формування життєво необхідних, тобто ключових компетентностей та кваліфікацій, адже глобалізований світ очікує від освіти висококваліфікованого фахівця, який відповідає вимогам інноваційної економіки та, водночас, є активним громадянином, патріотом своєї держави, який може успішно жити у багатокультурній громаді.

Безумовно, ми є свідками трансформації ринку праці, глобалізації, інтеграції ІКТ в освітній процес, а також модернізації

освітнього середовища. Цей процес вимагає від усіх вчителів розвивати професійну компетентність впродовж життя. На думку науковців, у традиційних державних суспільно-політичних та освітніх системах вчитель є об'єктом зовнішніх системних впливів своєрідним інструментом і виконавцем цих перетворень. Домінуючою метою освіти є соціокультурна адаптація молодих поколінь до існуючих соціально-політичних та економічних умов. Процес їх адаптації здійснюється через передачу знань і цінностей з метою підготовки до виконання ролей, які їм відводяться в суспільстві, та сприяти безперервності їхнього розвитку [4].

Професійна діяльність педагога повинна включати любов до дітей, педагогічну прозорливість, знання предмета діяльності, педагогічний такт, інноваційне науково-педагогічне мислення. Розвиток професійної компетентності – це динамічний процес засвоєння та удосконалення професійного досвіду, що сприяє розвитку індивідуальних професійних якостей та передбачає постійне самовдосконалення.

Отже, для того щоб не існувало постійної невідповідності між навичками, які розвиваються в закладах освіти, і тими, що є необхідними та затребуваними на ринку праці і яких потребує суспільство, вчителям потрібно, насамперед, самим розвивати власні наскрізні компетентності та м'які навички, адаптуватися до сучасних викликів в межах власного професійного розвитку та успішно сприяти опануванню учнями зазначених компетентностей.

Список використаних джерел

1. Тенденції розвитку шкільної освіти в країнах ЄС, США та Китаї : монографія (2021). О.І. Локшина, О.З.Глушко, А.П. Джурило, С.М. Кравченко, Н.В. Нікольська, М.М. Тименко, О.М. Шпарик&О.І. Локшина (ред.). [Електронне видання]. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 350 с. Doi: <https://doi.org/10.32405/978-617-8124-17-5-2021-350>.
2. Щеньова В. Б. (2018). Освіта в епоху сучасної промислової революції. Ченцов В. В., Гармаш Є. В., Приймаченко Д. В., Губа О. І., Даценко В. В., Колесников К. М., Мороз Б. І., Шевченко Н. І., Марценюк О. О., Дерев'янка Т. П. (Ред.), *Формування сучасної моделі управління та підвищення якості менеджменту в системі вищої освіти*. (с.296-298). Дніпро : Університет митної справи та фінансів.

3. Rudkevych N. I., Hotsuliak K. I., Marynchenko H. M., Hryashchevskaya L. M., Ivanova T. Yu. The development of teachers' professional competence within the conditions of modernization of the educational environment. (2020). *Rev. Tempos Espaços Educ*, v.13, n. 32, e-14728, jan./dez.2020, Doi: <http://dx.doi.org/10.20952/revtee.v13i32.14728>.

4. Voitovska O. M., Tolochko S. V. Teacher professional development in the European Union countries as a component of continuous education. (2018). *д.п.н. В. М. Слабко (ред.), Неперервна освіта в соціокультурних вимірах: колективна монографія. (с.36-46)*. Мін-во освіти і науки, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; кафедра освіти дорослих. Київ. Видавничий дім «Гельветика».

Nataliia Ryshchak,

Candidate of Pedagogical Sciences,
senior lecturer at the Department of Pedagogy
and educational management
Odessa Regional Academy of In-Service Education,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0018-747X>
Odesa, Ukraine

PROFESSIONAL COMPETENCE OF A TEACHER IN THE CONTEXT OF EDUCATIONAL DEVELOPMENT TRENDS

Key words: *professional competence, globalisation, modernisation of education, soft skill*

Солнцева Олена Анатоліївна,

здобувач вищої освіти поза аспірантурою,
завідувачка Одеського обласного центру практичної психології та
соціальної роботи кафедри психології соціальної роботи та
інклюзивної освіти, КЗВО «Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради», м. Одеса, Україна
<http://orcid.org/0000-0001-9295-6517>
elenasova293@gmail.com

ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

Ключові слова: *інклюзивне навчання, підготовка педагогів, впровадження та розбудова інклюзивного навчання*